

Smart School for Smart Age

Subject: Religion

Number of lessons: 3

Teacher: Lolita Mikalauskiene

Topic: Religious symbols

Lessons objectives:

- To find out how different depicting art ways help to show different faith doctrines.
- To learn about different abrahamic religions – Judaism, Christianity, Islam – art examples, to explore about their forms and symbols.

Resources:

- Computers with internet access;
- Multimedia;
- Tablets with internet access;
- Mobile phones with internet access.

Lessons sequence/activity:

1. Different religious art forms. Religious symbols and images.
2. Icons and religious pictures. Symbolic icons' language. Critical thinking tasks.
3. Self-check and evaluation

Web tools:

<https://b.socrative.com/teacher/#launch>

<https://sodas.ugdome.lt/>

1. Learn – how different art‘ depicting ways help to show different faith doctrines
<http://smp2014do.ugdome.lt/Products/170/religinis-menas/religiniai-simboliai/5272.html>

2. Practice - create Christian event announcement (poster, leaflet.)
<http://smp2014do.ugdome.lt/Products/296/religinis-menas/religiniai-simboliai/731.html>

Kūrybinės užduotys

Religiniai simboliai ir atvaizdai

1. Užduotis.

- Įsižiūrėk į tris Jėzaus vaizdavimo būdus, kurie buvo būdingi skirtingais bažnyčios gyvavimo laikotarpiais:
  1. Simbolis. Žuvis (*Ictus, Ichthys*) – vienas ankstyviausių Kristaus simbolių. Graikų kalbos žodžio *Ichthys* raidės atitinka žodžių *Jėzus Kristus, Dievo sūnus, Išganytojas* pirmąsias raides: I = *Jesus* (Jėzus), Ch = *Christ* (Kristus), Th = *Theou* (Dievo), U = *Uios* (Sūnus), S = *Soter* (Išganytojas).
  2. Alegorija. *Gerasis ganytojas* kilo iš evangelinio palyginimo.
  3. Ikona *Kristus Pantokratorius* (gr. *pantokratōr* – visavaldis).
- Žvelgdamas į kiekvieną atvaizdą pamąstyk, kokią žinią apie Jėzų jis perteikia.
- Įsivaizduok, kad esi dizaineris, kuriam reikia sukurti lankstinuką, atviruką, pakvietimą ar plakatą panaudojant vieną iš šių atvaizdų.

Sukurk pasirinktą atvaizdą paaškinančią mintį arba pritaikyk Evangelijos ištrauką.

1 Learn- about the clear icon and picture differences

<https://smp2014do.ugdome.lt/Products/329/religinis-menas/religiniai-simboliai/759.html>

Ikona ir religinis paveikslas

Mokymosi objekto papildomuose skaitiniuose susipažink su išoriniais (stilistiniais) ikonos ir paveikslo skirtumais.

Perskaityk tekstą apie vidinius ikonos ir religinio paveikslo skirtumus ir atlik užduotis.

Paveikslas – meno kūrinys, sukurtas dailininko vaizduotės, perteikiantis jo asmeninę pasaulėžiūrą. Pasaulėžiūra priklauso nuo objektyvių priežasčių: nuo istorinės situacijos, politinės sistemos, dailininko asmenybės, charakterio tipo, gyvenimo būdo. Visi žymūs menininkai gebėjo jausti, kas jaudina jų amžininkus, ir „leisdami per savo filtrą epochos nervą“ įamžindavo drobėje to laikotarpio koncentruotą meninį paveikslą.

Ikona – Dievo apreiškimas, perteikiamas linijų ir spalvų kalba, suteiktas visai Bažnyčiai ir atskiram žmogui. Ikonografo pasaulėžiūra – Bažnyčios pasaulėžiūra. Ikona neapibrėžiama laiku, ji vaizduoja Dievo laiką mūsų pasaulyje.

Ikonoje, kaip ir paveiksle, visuotinumą perteikiamas remiantis asmeniniu požiūriu, tačiau paveiksliui būdingas ryškiai išreikštas autoriaus individualumas (maniera, koloritas). Ikonografo autorystė dažnai sąmoningai slepiama, nes ikona – bažnytinis kūrinys; ikonografija ne saviraiška, o tarnavimas ir asketinis darbas. Paveikslą dailininkas pasirašo: tai ne tik autorystė, bet ir atsakomybė už paveikslo turinį. Ikonoje rašomas ne dailininko, o vaizduojamo šventojo vardas. Ontologine prasme čia sujungiamas vardas ir atvaizdas.

Paveikslas turi būti emocionalus, nes menas – aplinkinio pasaulio pažinimo ir jausminio perteikimo forma. Paveikslas priklauso sielos pasauliui.

Ikonografo teptukas bejausmis: asmeninės emocijos čia netinka. Ikona Bažnyčios liturginiame gyvenime, kaip ir psalmių skaitymo maniera, sąmoningai atribojama nuo bet kokių emocijų; ištarti žodžiai ir ikonografiniai simboliai suvokiami dvasiniame lygmenyje.

Paveikslas – būdas bendrauti su autoriumi, jo idėjomis ir jausmais, kurie gali būti ir grynai individualūs, ir atspindėti bendrą socialinę laikyseną.

Ikona – būdas bendrauti su Dievu ir šventaisiais.

2 Practice-

1. Identify the criteria by which the picture and the icon are compared to each other.
2. Compare the picture and the icon by the criteria written in the text above.

1.

13 a. Ikona Kristus Pantokratorius (valdovas)

2.

Ticianas. Kristus Atpirkėjas

Kriterijaus pavadinimas	Ticianas. Kristus Atpirkėjas	Ikona Kristus Pantokratorius

3. Compare the works and create an imaginary dialogue between the authors about their religious experience and aims of the works.

Religinio paveikslo ir ikonos autoriai

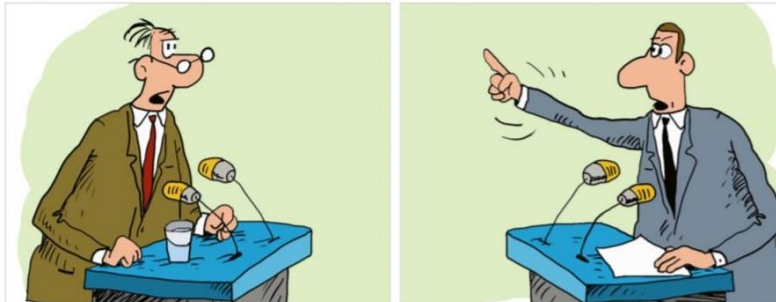
Palygink darbus ir sukurk įsivaizduojamą autorių dialogą apie kiekvieno jų religinę patirtį ir kūrybos tikslus.

Kokį Jėzų savo tikėjimo akimis regi šie menininkai? Ar vienodai jų kūryboje išreiškiama Kristaus žmogystė ir dievybė? Ką perteikia paveikslų fonai? Kokią žinią kiekvienas autorius savo kūriniu skleidžia tikėjimo broliams?

DIALOGAS. Laisvė ir korupcija demokratinėje visuomenėje. 3 užduotis.

Pasiskirstykite poromis ir vaidmenimis: A – filosofas, B – politikas.
Išskelkite elgesio visuomenėje problemą ir pasiūlykite kūrybišką ir originalų jos sprendimą.

Sugrįžkite į 3 kūrybinę užduotį (pdf) ir, remdamiesi pateikta medžiaga, sukurkite dialogą.

1 Self check and revision

2 Practice- https://smp2014do.ugdome.lt/Products/134/religinis-menas/religiniai-simboliai/T_6_383.html

Name _____

Date _____

Krikščionybės simboliai

Score _____

1. Koks čia sakralinis pastatas?

- A mečetė
- B bažnyčia
- C sinagoga

2. Krikščionių altorius:

- A nurodo kryptį į rytus, švenčiausia pastato vieta
- B nurodo kryptį į Jeruzalę
- C nurodo kryptį į Meką

3. Judėjų aron hakodešas

- A Nurodo kryptį į Jeruzalę
- B Nurodo kryptį į Meką
- C Aukojama Šv. Mišių auka

4.

Kurios religijos tai sakralinis pastatas?

- A Krikščionybės
- B Judaizmo
- C Islamo

5. Kurios religijos šis sakralinis pastatas?

- A Krikščionybės
- B Islamo
- C Judaizmo

6. Kodėl krikščionybė Dievą vaizduoti leidžia, o judaizmas ir islamas draudžia?

- A musulmonų ir judėjų religinės bendruomenės labiau rūpinasi, kad nebūtų garbinamas atvaizduotas Dievas vietoj dvasinio neregimojo Dievo.
- B Skiriasi religijų teologinės doktrinos, pripažįstančios arba neigiančios įsikūnijusį Dievą.
- C Krikščionys ne taip kruopščiai laikosi Senojo Testamento nurodymų kaip judėjai ir musulmonai.

7. Kodėl ikona geriau už kitas dailės formas perteikia krikščionių tikėjimo doktriną?

- A Auksinė ikonų fono spalva ir sustingusios figūrų formos geriausiai išreiškia ir padeda mums pajauti gyvenimą Amžinybėje.
- B Ikonų forma leidžia išsamiausiai pavaizduoti evangelinius įvykius ir atskleisti jų teologinę prasmę, nes jose vaizdas patikslinamas įrašais.
- C Dieviškos šviesos perkeisto Asmens vaizdavimas aiškiausiai perteikia pamatinį krikščionių tikėjimo slėpinį apie Dievą, tapusį žmogumi.

8. Ką reiškia terminas „ikonografinis tipas“?

- A Schema, pagal kurią perteikiamos vaizduojamų šventųjų asmenų pozos, gestai ir simboliai, išreiškiantys konkrečią teologinę idėją.
- B Šventojo asmens atvaizdų grupė, kurioje fotografiškai tiksliai kopijuojami jo portretiniai bruožai.
- C Tam tikro geografinio regiono ikonų stiliškos bruožai.

9. Ant kokio sakralinio pastato galime pamatyti šį papuošimą?

- A Mečetės
- B Bažnyčios
- C Sinagogos

10. Musulmonų mihrabas:

- A Nurodo kryptį į Meką
- B Nurodo kryptį į Rytus, švenčiausia pastato vieta
- C Nurodo kryptį į Jeruzalę